

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 24-10-2019
Enhed: JURA
Sagsbeh.: DEPILJ
Sagsnr.: 1908421
Dok. nr.: 1012748

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 26. september 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 274 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 274:

”Hvad er ministerens holdning til, at læger bryder deres tavshedspligt på facebooksider, hvilke tiltag vil ministeren tage for at stoppe det, og hvilke konsekvenser skal det have for lægerne? Der henvises til artikel på www.bt.dk 26/9-18: ”Læger udleverer patienter i stor Facebook-gruppe”. <https://www.bt.dk/samfund/læger-udleverer-patienter-i-stor-facebook-gruppe>”

Svar:

Sundhedspersoners tavshedspligt og patientens ret til fortrolighed er to helt grundlæggende principper i dansk sundhedsret.

Det er således udtrykkeligt fastsat i sundhedsloven, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold og andre fortrolige oplysninger.

Udveksling af information mellem læge og patient er en central del af en behandlingssituation, da det er med til at sikre det bedst mulige grundlag for diagnosticering og behandling, og det er derfor af helt afgørende betydning, at patienter kan have tillid til, at deres læge behandler deres helbredsoplysninger fortroligt.

Derfor finder jeg det selvfølgelig også fuldstændig uacceptabelt, hvis der har været tilfælde – således som det beskrives i artiklen – hvor læger har delt tavshedsbelagte oplysninger om deres patienter i en facebookgruppe for læger med mere end 11.000 medlemmer.

Jeg har derfor både konsulteret Datatilsynet og to af mine egne styrelser, dvs. Styrelsen for Patientklager og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Datatilsynet har bl.a. oplyst følgende:

”Datatilsynet kan i forhold til den omhandlede artikel oplyse, at tilsynet ikke ses at have modtaget klager fra nogle af de patienter, hvis oplysninger tilsyneladende er blevet delt i den lukkede Facebook-gruppe.

Datatilsynet har på det foreliggende grundlag endvidere valgt ikke at iværksætte en undersøgelse af sagen på eget initiativ. Datatilsynet kan i den forbindelse bl.a. henvise til, at problemstillingen ses at være omfattet af særregler – som udgør supplerende nationale bestemmelser om behandling af personoplysninger inden for det nationale råderum – der hører under et eller flere supplerende tilsyns kompetenceområde.

Spørgsmål om lægers tavshedspligt hører efter Datatilsynets forståelse således under henholdsvis Styrelsen for Patientsikkerheds og Styrelsen for Patientklagers kompetenceområder som supplerende tilsyn. Det vil i den forbindelse efter Datatilsynets opfattelse være mest hensigtsmæssigt, hvis de supplerende tilsyn med deres særlige sagkundskab og viden, herunder om reglerne om tavshedspligt inden for dette område, får lejlighed til at undersøge og udtale sig om sagen.

Hvis Datatilsynet modtager klager fra patienter, hvis oplysninger tilsyneladende er blevet delt i den lukkede Facebook-gruppe, vil tilsynet i forbindelse med behandlingen heraf – af ovennævnte grunde – som udgangspunkt indhente en udtalelse fra relevante supplerende tilsyn, inden Datatilsynet træffer afgørelse.”

Styrelsen for Patientklager har oplyst, at styrelsen ikke ses at have modtaget klager fra patienter vedrørende deling af fortrolige oplysninger i Facebook-grupper.

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst følgende om styrelsens tilsyn med autoriserede sundhedspersoner og sundhedspersoner, der handler på disses ansvar:

”Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med den sundhedsfaglige virksomhed, der udføres af personer inden for sundhedsvæsenet, jf. autorisationsloven § 5, herunder også et eventuelt brud på reglerne om sundhedspersoners tavshedspligt i sundhedsloven.

Styrelsen har pligt til at reagere, hvis vi får en indberetning om, at en sundhedsperson kan udgøre en risiko for patienternes sikkerhed. Det kan fx være gennem bekymringshenvendelser fra arbejdsgivere, kolleger, patienter m.fl. eller omtale i medierne.

Styrelsen ses ikke umiddelbart at have modtaget sådanne konkrete bekymringshenvendelser i tilknytning til den konkrete artikel, men har ikke haft mulighed for at undersøge dette nærmere grundet den korte tidsfrist. Styrelsen har så vidt ses alene modtaget henvendelser fra borgere, som har været bekymret pga. omtalen i artiklen.

For at kunne føre tilsyn med en konkret sundhedspersons faglige virke er det således en forudsætning, at Styrelsen for Patientsikkerhed bliver bekendt med, at der er en mistanke om, at der er problemer med den pågældende sundhedspersons faglige virke, herunder efterlevelse af reglerne om tavshedspligt og videregivelse i sundhedsloven.

Styrelsen mener ikke at have mulighed for nærmere at efterforske hvilke sundhedspersoner, der eventuelt har delt tavshedsbelagte oplysninger i nærmere omfang heraf i en lukket gruppe på Facebook, når styrelsen ikke er bekendt med de enkelte sundhedspersoners identitet og dokumentation, der kan udgøre en konkret mistanke om, at vedkommende har videregivet tavshedsbelagte oplysninger efter sundhedsloven.

Styrelsen mener desuden ikke at have mulighed for at pålægge den dataansvarlige for Facebookgruppen at udlevere oplysninger til brug for tilsynet.

Sundhedspersonerne, der er omfattet af tilsynet, er forpligtet til at afgive alle oplysninger, der er nødvendige for tilsynet og til at medvirke ved tilsyn efter styrelsens nærmere anvisninger, jf. oplysningspligten for sundhedspersoner i autorisationsloven § 6. Det betyder blandt andet, at man skal afgive en udtalelse til styrelsen eller indsende fx journalmateriale, hvis styrelsen beder om det.

Hvis styrelsen får kendskab til en eller flere af sundhedspersonernes identitet, fx via en bekymringshenvendelse, vil der således være mulighed for at oplyse sagen ved at anmode den pågældende om fx en udtalelse. Hvis der er tale om en konkret mistanke om et strafbart forhold, vil styrelsen dog under alle omstændigheder skulle vejlede den pågældende sundhedsperson om, at vedkommende ikke har pligt til at oplyse styrelsen om hændelserne, som følge af, at hændelserne giver en mistanke om et begået strafbart forhold.

Styrelsens muligheder for at efterforske forholdet er derfor begrænset, men hvis styrelsen modtager oplysninger om, hvilke sundhedspersoner, der har videregivet eventuelle tavshedsbelagte oplysninger og dokumentation herfor, vil styrelsen kunne reagere med de sædvanlige reaktionsmuligheder, jf. kapitel 3 i autorisationsloven, herunder bl.a. påbud, skærpet tilsyn og afgørelse med vilkår.

Styrelsen har videre noteret sig, at Lægeforeningen den 26. september 2019 har oplyst på sin hjemmeside, at foreningen er på trapperne med en guide til læger om sociale medier. Målet med den er at skabe fuld opmærksomhed om reglerne og også om faldgruberne, så bl.a. tavshedspligten overholdes.

Styrelsen vil derfor på nuværende tidspunkt invitere Lægeforeningen til at fremlægge guiden, når den er færdig.

Derudover vil styrelsen fremadrettet følge op, hvis vi bliver gjort opmærksom på konkrete overtrædelser.”

Jeg ser positivt på, at Lægeforeningen vil udarbejde en guide til lægerne om sociale medier med henblik på at skabe mere opmærksomhed om lægernes tavshedspligt, og at Styrelsen for Patientsikkerhed vil følge med op med en invitation til Lægeforeningen.

Det er også vigtigt at bemærke sig, at Styrelsen for Patientsikkerhed vil følge op, hvis styrelsen bliver gjort opmærksom på konkrete overtrædelser, og at styrelsen – hvis styrelsen modtager oplysninger om, hvilke sundhedspersoner der har videregivet eventuelle tavshedsbelagte oplysninger og dokumentation herfor – vil kunne reagere med de sædvanlige reaktionsmuligheder i autorisationsloven.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Ida Lyngbeck Jensen